

Здравният статус на житните култури е стрес тест за професионалната компетентност на производителя

Автор(и): Емил Иванов

Дата: 10.09.2016 Брой: 9/2016

Как би могъл да се постигне висок здравен статус на отглежданите земеделски култури в тези екстремни условия? Най-сигурният начин е да влезе в действие съвременната, иновативна и интензивна растителна защита. Световната агрохимическа индустрия предлага у нас богат арсенал от ефикасни средства за защита на земеделските култури. Въпросът е може ли да се използва пълноценно този мощен агрофармацевтичен формат? Отговорът е категорично еднопосочен: зависи от професионалната компетентност на производителя!

Производството на житни култури (както и на всички останали) се реализира в несигурна климатична и фитосанитарна среда. При това тази обстановка непрекъснато се усложнява и променя, и то в неблагоприятна посока, агресията на тукашните и инвазивните вредители продължава да расте лавинообразно, предизвикателствата се трупат... Жълтата ръжда и септориозата в пшеницата,

мрежестите петна и листният пригор в ечемика, житните плевели в Северна България са красноречиви примери в потвърждение на това твърдение.

Как би могъл да се постигне висок здравен статус на отглежданите земеделски култури в тези екстремни условия? Най-сигурният начин е да влезе в действие съвременната, иновативна и интензивна растителна защита. Световната агрохимическа индустрия предлага у нас богат арсенал от ефикасни средства за защита на земеделските култури. Въпросът е може ли да се използва пълноценно този мощен агрофармацевтичен формат? Отговорът е категорично еднопосочен: зависи от професионалната компетентност на производителя! В случая няма да коментираме степента на агрономическите качества и компетенции на земеделските стопани. В условията на частното земеделие у нас това понятие е натоварено с много условности и спекулации. Темата не е обект на внимание в тази публикация. Днес ще се възползваме от възможността да насочим вниманието и на читателя, и на администрацията в една друга посока.

Както отбелязахме вече, ключът за реализиране на висок здравен статус на земеделските култури е модерната растителна защита. Тя е гарант за постигане на устойчив растеж в условия на биотични и абиотични дисбаланси. Работата обаче е в това, че съвсем не е достатъчно да се възползваш от лесната възможност да се сдобиеш със силно оръжие – препарат за растителна защита. По-важното е да знаеш да използваш пълноценно този продукт – срещу кого, кога и как. Говорим за конкретни технологии, за обмен на информация в реално време. С други думи: става дума за обективна оценка на фитосанитарната обстановка и дефиниране на пътна карта с работещи решения.

Една от възможностите да се случи това е използването на научната информация, която се акумулира в Аграрния университет в Пловдив. В случая съществен момент е как тази жизненоважна информация да достигне до всички производители. Имаме предвид – до средните и малките производители, тъй като големите производители са привилегировани от агрохимическите компании. В качеството на ангажирани партньори тези компании им предоставят информация по различни канали – на семинари, консултации на място, професионална литература и т.н.

Не беше толкова далеч времето, когато Националната служба по растителна защита и Институтът за защита на растенията имаха и капацитета, и компетенциите да създават и да пренасят информация за фитосанитарната обстановка и възможните решения за действие срещу вредителите. Държавната администрация успя по възможно най-успешен начин да маргинализира тези звена и да ги изключи на практика от националната система за защита на растенията. Недалновидната и неадекватна политика лиши националното земеделие от информационните му източници, които бяха гръбнакът на неговата професионална компетентност. Днес повече от всякога се налага тази администрация, която доказва на земеделската общност, че умее да демонстрира ирационално поведение и да възпроизвежда дефекти, трябва да се имунизира с противоотрова, за да влезе в ролята си на защитник на държавните интереси в този сектор. А интересът на държавата е научната информация по растителна защита да стигне до всеки производител, независимо от неговия калибър! Залежаването ѝ в университетските кабинети я превръща в никому ненужна скъпо струваща дрънкулка.